Ministerie van Justitie en Veiligheid

Omgevingsanalyse opvang vluchtelingen Oekraïne

12-16 mei 2022

Karakterisering mediabeeld

- De situatie in Ter Apel domineert het mediabeeld op migratie- en asielterrein. Er is daarbij ook aandacht voor de inzet van capaciteit die bedoeld was voor Oekraïense vluchtelingen, om de druk op Ter Apel te verlichten.
- Wat betreft opvang van Oekraïners valt op dat er vooral in regionale media berichten verschijnen over extra opvangplekken die gerealiseerd zijn of er nog bij moeten komen.
- In verschillende media verschijnen artikelen over particuliere opvang. In de meeste artikelen ligt de nadruk op tegenvallende ervaringen, bijvoorbeeld over de duur van de opvang of over het gebrek aan privacy.

Informatievoorziening

- Enkele media nemen donderdag over dat gemeenten weer iets meer Oekraïners opvangen dan in het begin van die week. Het aantal beschikbare plekken is licht afgenomen.
- Ook regionaal is er media-aandacht voor aantallen. Zo meldt Brabants Dagblad dat de Veiligheidsregio Brabant-Noord voor eind juni nog eens zo'n 1.000 opvangplaatsen moet vinden voor Oekraïners.
- In het zuiden van Gelderland komen er honderden opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen bij. De veiligheidsregio Gelderland-Zuid opent in de komende weken 25 nieuwe locaties verspreid over het gebied, waar in totaal ongeveer 1500 mensen kunnen worden opgevangen. De veiligheidsregio wil nog niet zeggen waar de nieuwe opvangplekken komen. (ANP)
- RTV Oost schrijft dat er 225 extra opvangplekken voor Oekraïners komen in Zwolle.
- In verschillende regionale media verschijnen berichten over particuliere thuisopvang. Het gaat daarbij o.a. over onzekerheid over de duur van de opvang (AD/Haagsche Courant). De Telegraaf schrijft vrijdag dat de verwachte run op opvangplekken voor Oekraïners nog uitblijft. "Terwijl de reguliere asielopvang overkookt, blijven de grote aantallen Oekraïense vluchtelingen waarmee rekening was gehouden vooralsnog uit. Gemeenten hebben bedden over. De opvang bij gasthuishoudens loopt nog niet storm." In het artikel wordt ook ingegaan op uiteenlopende ervaringen met thuisopvang. Ook in enkele andere (regionale) media verschijnen artikelen over tegenvallende ervaringen met thuisopvang.
- AD schrijft dat ruim 150 in Westland verblijvende vluchtelingen een fiets hebben gekregen om initiatief van Stichting Westland voor Oekraïne.
- NS gaat strenger toezien op het gratis reizen met een Oekraïens paspoort. Er arriveren minder vluchtelingen in Nederland, maar er wordt nog vaak gebruik gemaakt van de regeling. Dat suggereert misbruik. (AD)
- In Alphen komen lokale politieke partijen in actie vanwege een groep jongeren die hun woning moeten verlaten. In het pand komen Oekraïense vluchtelingen. Enkele partijen bereiden een motie voor om de bewoners te helpen. (AD/Alphen)

- In PZC verschijnt een artikel over opvang in Zierikzee. De burgemeester deed daar aan buurtbewoners de belofte dat er op de locatie geen regulier azc komt.
- Er is ook media-aandacht voor verschillende azc's. Leiden krijgt een azc voor 400 vluchtelingen. Het azc Overloon gaat binnen een week dicht, en volgens Omroep Brabant heeft het COA nog geen nieuwe locatie gevonden voor de 300 asielzoekers die daar verblijven. En in Barneveld komt mogelijk een azc voor de opvang van 300 mensen.

Ter Apel

- Meerdere dagen achter elkaar is er veel aandacht voor de drukte in Ter Apel. De situatie ter plaatse, de hulp van het Rode Kruis, de geopende crisisopvang en het bezoek van de staatssecretaris krijgen veel media-aandacht.
- In sommige berichtgeving raakt dit nieuws aan de opvang van Oekraïners. Zo schrijft o.a. NU.nl dat de gemeente Breda de deuren bij de noodopvang voor Oekraïners ook openzet voor asielzoekers uit andere landen, om zo te helpen de druk op Ter Apel te verlichten. Ook schrijven verschillende media dat het COA asielzoekers uit Ter Apel heeft overgebracht naar Geleen en Nijmegen, naar locaties die voor Oekraïense vluchtelingen bedoeld zijn. In een artikel in de Volkskrant van maandag wordt gerefereerd aan de oproep van staatssecretaris Van der Burg aan gemeenten, om bedden die klaarstaan voor Oekraïners aan asielzoekers te geven.
- Het thema dwang richting gemeenten komt sinds vrijdag weer terug in de media. Het kabinet bekijkt de mogelijkheid om gemeenten te dwingen asielzoekers op te vangen in gebouwen die bezit zijn van de landelijke overheid. Staatssecretaris Eric van der Burg (Asiel) wil die mogelijkheid volgende week in de ministerraad bespreken, maar hij benadrukt dat er nog niks over is besloten (ANP).

Schadebeperking (waarneembaar gedrag)

-

Betekenisgeving en opinie

- Ook op social media domineert de situatie in Ter Apel het sentiment rond opvang, al is de aandacht daarvoor in de loop van het weekend wel afgenomen. Reacties zijn over het algemeen zeer kritisch.
- Ook de uitspraak van premier Rutte, die zegt zich diep te schamen voor de situatie, krijgt veel kritiek. Men wijst er vooral op dat dit gevolg is van het beleid van de VVD.